

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

05 серпня 2025 року

Київ

№ 95

Про внесення змін до постанови Правління Національного
банку України від 24 лютого 2022 року № 18

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами) такі зміни:

1) у пункті 12:

пункт після підпункту 1⁶ доповнити новим підпунктом 1⁷ такого змісту:

“1⁷) купівлі-продажу юридичними особами/фізичними особами-підприємцями банківських металів без фізичної поставки за безготівкові гривні за одночасного дотримання таких умов:

юридична особа/фізична особа-підприємець здійснює діяльність у сфері продажу (реалізації) ювелірних виробів;

обсяг купівлі банківських металів у гривневому еквіваленті в банку за один календарний місяць не перевищує 1/12 частини сукупного річного обсягу реалізованих ювелірних виробів у сфері роздрібної торгівлі за 2021 рік, що виражений у гривнях;

підставами для купівлі банківських металів є:

договір з юридичною особою/фізичною особою-підприємцем, яка здійснює господарську діяльність у сфері виробництва ювелірних виробів, умовами якого передбачено передавання банківських металів цій особі, – у перший календарний місяць звернення щодо купівлі банківських металів;

договір з юридичною особою/фізичною особою-підприємцем, яка здійснює господарську діяльність у сфері виробництва ювелірних виробів, умовами якого передбачено передавання банківських металів цій особі, та документ про фактичне передавання юридичній особі/фізичній особі-підприємцю, яка здійснює виробництво ювелірних виробів, банківських металів в обсязі не

меншому за обсяг раніше куплених банківських металів за попередній період у межах одного календарного місяця – під час подальших звернень щодо купівлі банківських металів у кожному наступному календарному місяці;

інші документи, що підтверджують наявність підстав для купівлі банківських металів (подаються до банку разом із документами, зазначеними в абзацах п'ятому та шостому підпункту 1⁷ пункту 12 цієї постанови);

купівля банківських металів здійснюється через один банк за вибором юридичної особи/фізичної особи-підприємця. Зміну банку, що обслуговує ці операції, дозволяється проводити на підставі письмового звернення клієнта до банку, до якого переводиться на обслуговування клієнт, аналогічно до порядку зміни обслуговуючого банку, визначеного в пункті 8 розділу I Положення № 5;”;

у першому реченні підпункту 4 цифри “44, 46², 46³” замінити цифрами “42⁴, 44, 46², 46³, 60, 61, 62”;

перше речення підпункту 7 після слова “договорами” доповнити словом “(контрактами)”;

у підпункті 7¹:

абзац третій викласти в такій редакції:

“з клієнтами – з продажу клієнтами іноземної валюти (з поставкою іноземної валюти або без її поставки);”;

підпункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“з клієнтами-резидентами (юридичними особами та фізичними особами-підприємцями) – з купівлі клієнтами іноземної валюти (з поставкою іноземної валюти) для хеджування ризику зміни курсу іноземної валюти за операціями з імпорту товарів (продукції, робіт, послуг, прав інтелектуальної власності та інших немайнових прав, призначених для продажу/оплатної передачі). Банкам дозволяється здійснювати такі операції за умови, що на кінець кожного робочого дня загальний обсяг проданої банком клієнтам іноземної валюти на умовах “форвард” за діючими (розрахунки за якими ще не відбулися на цей момент) форвардними договорами (контрактами) не перевищує загального обсягу купленої банком у клієнтів іноземної валюти на умовах “форвард” за діючими (розрахунки за якими ще не відбулися на цей момент) форвардними договорами (контрактами);”;

2) пункт 12⁵ викласти в такій редакції:

“12⁵. Банкам забороняється укладати деривативні контракти грошового ринку [крім свопів та форвардних договорів (контрактів), укладених згідно з абзацами другим – п'ятим пункту 12⁵ цієї постанови], на підставі яких виникають обов'язки в сторін таких контрактів щодо купівлі, продажу іноземної валюти/банківських металів за гривню, а також деривативні контракти грошового ринку (крім свопів), базовим показником яких є курс іноземної валюти до гривні, валютний індекс (курси декількох валют), виражений у гривні, ціна на банківські метали – у гривні.

Банкам дозволяється укладати форвардні договори (контракти) з:

1) іншими банками, умовами яких передбачається купівля-продаж іноземної валюти з поставкою базового активу (іноземної валюти) або без його (її) поставки;

2) клієнтами, умовами яких передбачається продаж іноземної валюти цими клієнтами банку з поставкою базового активу (іноземної валюти) або без його (її) поставки;

3) клієнтами, умовами яких передбачається купівля цими клієнтами базового активу (іноземної валюти) з його (її) поставкою для хеджування ними ризику зміни курсу іноземної валюти за операціями з імпорту товарів (продукції, робіт, послуг, прав інтелектуальної власності та інших немайнових прав, призначених для продажу/оплатної передачі), з урахуванням положень абзацу четвертого підпункту 7¹ пункту 12 цієї постанови.”;

3) у пункті 14:

у першому реченні підпункту 10⁴ слова “відповідно до частини другої статті” замінити словами, літерами та цифрами “та з метою виконання інших зобов’язань за договором про рівень обслуговування для явного розподілу (з урахуванням інших угод/договорів, що стосуються реалізації цього договору), укладеним з Joint Allocation Office (JAO), з урахуванням положень статей 38, 39 та”;

пункт після підпункту 42² доповнити двома новими підпунктами 42³, 42⁴ такого змісту:

“42³) переказу коштів з метою виконання боргових зобов’язань перед нерезидентом-кредитором, що є іноземним банком, який має кредитний рейтинг за міжнародною шкалою не нижчий, ніж рівень “А” за класифікацією рейтингового агентства “Standard & Poor’s” або рейтингового агентства “Fitch Ratings”/рівень “A2” за класифікацією рейтингового агентства “Moody’s Investors Service”, за залученням(ою) резидентом кредитом/позикою (включаючи поворотну фінансову допомогу) [повернення суми одержаного(ої) резидентом-позичальником кредиту/позики, сплата процентів за користування кредитом/позикою та інших визначених у відповідному кредитному договорі/договорі позики платежів, що підлягають сплаті на користь кредитора/позикодавця], якщо такий/така кредит/позика частково наданий/надана за участю (шляхом кредитування) МФО. Переказ коштів у такому разі здійснюється з урахуванням вимог пункту 19⁵ цієї постанови;

42⁴) операцій із задоволення прав вимоги нерезидента як гаранта, поручителя (заставаодавця), страховика за зобов’язаннями резидента-позичальника за умови, що ці зобов’язання виникли згідно з договорами та в межах операцій, визначених у підпункті 42³ пункту 14 цієї постанови. Переказ коштів у такому разі здійснюється за рахунок власних (не куплених, не залучених у формі кредиту, позики) коштів в іноземній валюті резидента;”;

в абзаці другому підпункту 46 цифри “2024” замінити цифрами “2023”;

абзац другий підпункту 57 доповнити словами “, та/або з метою виплати іноземному інвестору/нерезиденту дивідендів за корпоративними правами/акціями”;

пункт доповнити чотирма новими підпунктами такого змісту:

“59) операцій юридичної особи-резидента з метою оплати за договором морського агентування на користь нерезидента за одночасного дотримання таких умов:

юридична особа-резидент має укладені договори з відповідними підрозділами Збройних Сил України, які укладаються для вжиття заходів із забезпечення потреб національної безпеки та оборони держави;

фінансування таких договорів здійснюється в межах видатків, передбачених державним бюджетом України на відповідні цілі;

60) операцій з повернення морськими агентами нерезидентам-судновласникам або іншим довірцям коштів в іноземній валюті, які не були використані морськими агентами відповідно до договору морського агентування;

61) операцій з повернення помилково переказних коштів в іноземній валюті, що були зараховані на рахунки клієнтів із 07 серпня 2025 року. Зазначені кошти переказуються в сумі, що не перевищує раніше помилково зарахованої, протягом трьох робочих днів із дня надходження повідомлення про помилковий переказ коштів до банку від банку-нерезидента;

62) валютних операцій юридичною особою-резидентом у загальному обсязі, що не перевищує в еквіваленті (за офіційним курсом гривні до відповідних іноземних валют на дату здійснення операції) загальної суми перерахованих із 07 серпня 2025 року цією юридичною особою коштів у національній валюті (не залучених у формі кредиту, позики) та/або коштів в іноземній валюті (не куплених, не залучених у формі кредиту, позики) на території України/з-за кордону на спеціальний рахунок Національного банку України для збору коштів на підтримку Збройних Сил України, за одночасного дотримання таких умов:

валютні операції здійснюються за рахунок власних (не куплених, не залучених у формі кредиту, позики) коштів в іноземній валюті;

валютні операції здійснюються на цілі, визначені в підпункті 57 пункту 14 цієї постанови;

валютні операції здійснюються через один банк (за вибором юридичної особи-резидента). Зміну банку, що обслуговує ці операції, дозволяється проводити на підставі письмового звернення клієнта до банку, до якого переводиться на обслуговування клієнт, аналогічно до порядку зміни обслуговуючого банку, визначеного в пункті 8 розділу I Положення № 5;

у банку наявна інформація (документи), що підтверджує(ють) операції зі здійснення переказу коштів юридичною особою-резидентом на території

України/із-за меж України на спеціальний рахунок Національного банку України для збору коштів на підтримку Збройних Сил України.”;

4) у пункті 19⁵:

перше речення абзацу першого після цифр “42” доповнити цифрами “, 42³”;

абзац другий замінити трьома новими абзацами другим – четвертим такого змісту:

“Вимоги абзацу першого пункту 19⁵ цієї постанови не поширюються на:

1) кредитні договори/договори позики (проведення операцій з виконання відповідних боргових зобов’язань резидента-позичальника за відповідним договором), що визначені в підпунктах 42 та 42³ пункту 14 цієї постанови, якщо всі операції/платежі/розрахунки (включаючи надання/одержання/повернення будь-якої частки кредиту/позики) за таким договором здійснені/здійснюються виключно після 20 червня 2023 року;

2) випадки скорочення строків виконання резидентом-позичальником боргових зобов’язань перед нерезидентом за кредитним договором/договором позики, що здійснюються виключно з метою зарахування зустрічних вимог за зазначеними зобов’язаннями резидента-позичальника за кредитним договором/договором позики та зобов’язаннями за операцією зі збільшення цим нерезидентом статутного капіталу резидента-позичальника (за умови документального підтвердження реєстрації такого збільшення статутного капіталу резидента на дату внесення до АІС “Кредитні договори з нерезидентами” відповідної зміни до облікового запису, який відповідає кредитному договору/договору позики).”.

2. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 40